

А.І. Кашперська, канд. екон. наук (*ХДУХТ, Харків*)

SOFT, HARD TA DIGITAL SKILLS: ВАЖЛИВІ НАВИЧКИ ДЛЯ ПРОФЕСІЇ БУХГАЛТЕРА

Зростаюча потреба у висококваліфікованих спеціалістах стимулює посилення росту професіоналізму в освіті. Вимоги роботодавців підкреслюють важливість формування та розвитку професійних навичок як на центрального компоненту програми навчання.

У сучасних наукових наробках все частіше зустрічаються терміни *hard skills*, *soft skills* та *digital skills*, тобто розвиток професіоналізму, знань, особистої ефективності, навичок міжособистісного спілкування і роботи з людьми в цифровому суспільстві. Перед сучасною системою освіти постає важливе завдання: не лише дати знання майбутньому фахівцю, а й сприяти розвитку його компетенцій з метою підвищення його конкурентоспроможності на ринку праці.

Що стосується термінології, під *hard skills* розуміють технічні знання і вміння, тобто освіту, досвід, додаткові знання. Проте лише одних знань для успішної роботи недостатньо. Необхідно вміти максимально ефективно задіяти наявні знання і досвід, що стає можливим за умов застосування *soft skills*, тобто навичок взаємодії з людьми (спілкування, публічні виступи, переконання в своїй правоті, управління емоціями, мотивація та заохочення). Водночас ці дві складові не можуть існувати без цифрових навичок – *digital skills*, що пов'язане з загальною цифровізацією та комп'ютеризацією.

Значущість та важливість навичок залежить від професії та посади людини. Серед професій, в яких необхідні однаковою мірою всі три види навичок, можна виділити професію бухгалтера.

Існує безліч універсальних компетенцій, які для кращого сприйняття доцільно розбити на групи залежно від того, до якої з категорій *skills* вони відносяться. Так, *skills* фахівця з бухгалтерського обліку представлено на рисунку.

Існує кілька стратегій введення професіоналізму в програму навчання майбутніх фахівців:

- виконання проєктів у командах;
- виробнича практика;
- спеціальне тестування та розв'язання завдань;

- дискусії та інтерактивні семінари;
- аналіз конкретних ситуацій і кейсів з використанням комп'ютерних технологій.

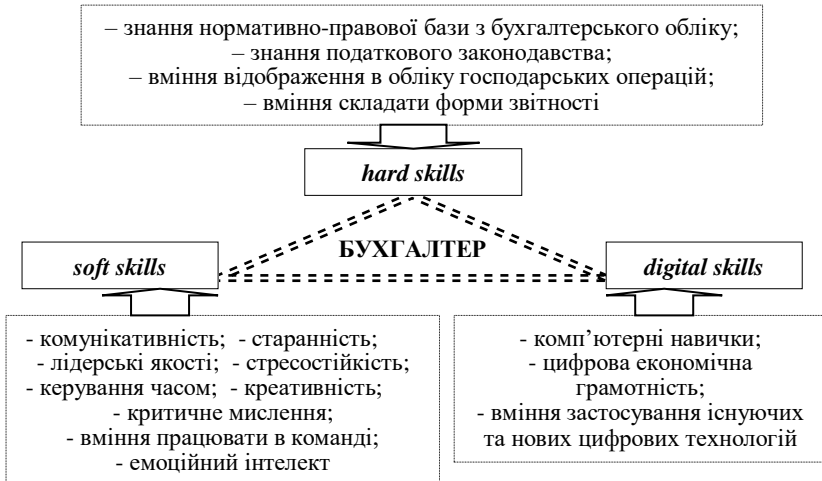

Рис. Skills фахівця з бухгалтерського обліку

За умов органічного впровадження у навчальну програму, визначені стратегії сприятимуть формуванню та розвитку необхідних компетенцій майбутнього фахівця-обліковця.

Зауважимо, що власник будь-якого підприємства спиратиметься на те, що успішність компанії багато в чому залежить від кваліфікації співробітників, відповідальних за сферу обліку. Тому роботодавець розпочне оцінку ефективності навчання з hard skills: рівня освіти та знань в області бухгалтерського і податкового обліку, МСФЗ. Крім того, роботодавець цікавитиме вміння застосовувати отримані знання, поведінка в різних ситуаціях, мотивація до кар'єрного росту, тобто soft skills. І нарешті, володіння комп'ютерними навичками на рівні професійного користувача, спеціальними програмними продуктами для ведення обліку, а також вміння застосування цифрових технологій та поєднання функцій й одночасне використання різних програм, тобто digital skills.

Отже, фахівці-бухгалтери з професійними й універсальними компетенціями мають більше шансів на отримання високооплачуваної роботи. Симбіоз hard, soft та digital skills сприятиме просуванню по кар'єрних сходах, моральній і матеріальній задоволеності роботою.